

ЖАН-ПОЛ ДИДИЕЛОРАН

ОСТАНАЛАТА ЧАСТ ОТ ТЕХНИЯ ЖИВОТ

Le Reste de leur vie

© Jean-Paul Didierlaurent, Au diable vauvert, 2016

© Гриша Атанасов, превод от френски език

© Анелия Калева, худ. оформление на корицата

© Издателство ЕРА, София, 2016

ISBN 978-954-389-400-0

**Книгите на *ЕРА* търсете на
www.erabooks.net**

ОСТАНАЛАТА ЧАСТ ОТ ТЕХНИЯ ЖИВОТ

Жан-Пол
Дидиелоран

ЕРА

*Би казал, оживял е – набъбваше, свистеше и се
множеше тоя труп.*

*Шарл Бодлер, „Мърша“**

Е Д Н О

Мел беше напрегната, както всеки път, когато
влизаше в апартамента на Марсел Мовиние.
Този тип владееше изкуството да я изкарва извън
нерви. „Имайте грижата да изпразните добре гърне-
то ми, госпожице.“ Винаги я посрещаше така.

Никога – добър ден, никога нито дума за добре
дошла. Само това напомняне на задълженията, из-
крещяно от фотьойла в хола, в който завинтваше
задника си от сутрин до вечер: имайте грижата да
изпразните добре гърнето ми, госпожице. Подраз-
бираше се, че тя има навика да изпразва зле негово-
то гърне.

* Превод Кирил Кадийски – Б. пр.

Но когато идваше тук, Манел не можеше да мисли за друго, освен за това емайлирано нощно гърне, украсено с лилави цветя, което ѝ се налагаше да крепи всяка сутрин от спалнята до тоалетната, за да излее съдържанието му, резултат от нощ на проблеми с простатата. Почти на осемдесет и три години, вдовец отскоро, Мовиние имаше право на четири часа помощ в домакинството седмично, разделени на пет сеанса по четирийсет и осем минути, от понеделник до петък. Сеанси, по време на които младата жена трябваше, освен да изпразва нощното гърне на господина, да изпълнява още безброй задачи – например да мине с прахосмукачката, да оправи леглото, да изглади спалното бельо, да обели зеленчуците – всичко това под мнителния поглед на дъртия мръсник, който все се опитваше да получи малко повече от полагащото се за парите му. „Направил съм ви списък“, обади се престорено любезно старецът. Всяка сутрин листът на малки квадратчета я очакваше върху мушамата на кухненската маса. На него бяха изброени задачите за деня. Манел облече бледозелената си престилка и се вгледа в ситния почерк на Марсел Мовиние, почерк на скъперник, който никога не излизаше извън редовете. Думи, изписани пестеливо.

Изпраждане гърне

Простиране пране

Пускане пералня бяло

Оправяне легло (калъфка възглавница за смяна)

Поливане фикус в трапезарията

Измитане кухня+коридор

Вземане поща

Марсел Мовиние, бивш собственик на магазин за електроуреди, беше станал цар в игричката „как-да-изцедим-домашната-си-помощничка-за-три-четвърти-час“. Манел все се питаше защо думата „лакей“ няма женски род. Огледа за втори път изброените задължения и се опита да отгатне къде ли перверзникът беше скрил банкнотата от петдесет евро този път. Би заложила на фикуса. Банкнотата се бе превърнала във всекидневен Граал за Манел. Откриването ѝ бе предизвикателство за младата жена и придаваше известна пикантност на предстоящите четирийсет и осем минути. Преди една година, когато се бе натъкнала за първи път на банкнотата, лежаша невинно на нощното шкафче, се бе възпряла жеста си миг преди да я грабне. Думите „опасност“ и „минно поле“ бяха започнали да святкат неистово зад челото ѝ. Тази банкнота от петдесет евро на видно място, наред покривчицата върху шкафчето, честно казано, силно намирисваше на постановка. Марсел Мовиние не беше от хората, които ще оставят да се търкаля дори монета, камо ли подобна банкнота. В продължение на няколко секунди Манел си бе представяла какво би могла да направи с такава сума. Ресторанти, кина, дрешки, книги, обувки се бяха изредили пред вътрешния ѝ взор. Само за миг през ума ѝ преминаха съвсем конкретни неща като онези модни сандали, забелязани предния ден на витрината на „Сан Марина“, на промоция за четирийсет и девет евро и деветдесет и девет сантиметра. В крайна сметка младата жена бе решила да пренебрегне банкнотата, бе оправила леглото и бе напуснала спалнята, без да погледне повече петдесетте

евро, които я примамваха от дантеленото си гнездо. Марсел Мовиние се бе изтръгнал от съзерцанието на телевизионния си екран, за да пъхне нос в кухнята. „Всичко наред ли е?“, бе попитал старият, докато тя попълваше формуляра за посещението. „Да, всичко е наред“, бе отвърнала тя и бе издържала погледа му. „И няма проблеми?“, бе добавил той със съмнение, докато ситнеше забързано към спалнята. „Трябваше ли да има проблем?“, бе добавила тя с привидна загриженост зад гърба му. Видът на разстроената му физиономия с размазани черти, когато той се върна в кухнята, я изпълни със задоволство. Разстройство, което в нейните очи струваше много повече от нещастните петдесет евро.

Оттогава банкнотата с номер U18190763573 – младата жена един ден го бе записала, за да се увери, че винаги е една и съща – пътешестваше из всички кътчета на апартамента на Марсел Мовиние. Да подлага Манел на мъките на изкушението изглежда се бе превърнало за стария човек в една от причините да продължава да живее. Малко по-късно се бяха появили камерите. Същинска мрежа от миниатюрни камери, разпръснати пресметливо, така че да покриват почти изцяло сто и десетте квадратни метра. Младата жена бе изброила пет. Една в кухнята, една в спалнята, една, която обхващаше коридора по дължина, една в банята и последната в хола. Пет черни и студени очи, които не пропускаха нито трохичка от нейните действия и жестове. С коварството си старикът бе паднал в собствения си капан и си бе навлякъл идиотско пристрастяване към опитите да залови на местопрестъплението домашната си помощничка,

докато тя краде парите му. Веднъж бе заварила стария перверзник да преглежда записите от предния ден. Винаги, когато ѝ се удадеше възможност, Манел ослепяваше малките циклопи. Предмет, преместен небрежно, така че да закрие гледката, или най-често неволно забърсване с парцала, завъртащо камерата към пода или към тавана. Тя не бе споменала нито веднъж странстващата банкнота и това продължаваше да озадачава Мовиние и да го дразни до крайна степен. Младата жена се бе изкушавала много пъти да обърне банкнотата или да я сгъне на четири, за да покаже на стария безумец, че е наясно с машинациите му, но накрая бе преценила, че да пренебрегва напълно петдесетте евро, е най-добрият начин да върне мъките към мъчителя.

Така че банкнотата я очакваше всеки ден. На килима в хола, върху капака на пералнята, върху хладилника, затисната между две книги, оставена до телефона, в шкафчето за обувки, върху купчина кърпи в шкафа в банята, в купата с плодове, мушната между писмата. Или както днес, до фикуса, който трябваше да се полее. Банкнотата беше напъхана до половината под керамичната саксия. Докато се качваше обратно с кореспонденцията, след като бе изпразнила пощенската кутия, Манел изведнъж се запита как ли би реагирала, ако някой ден на Марсел Мовиние все пак му омръзнеха уловките и прибереше окончателно банкнотата в портфейла си. Накрая се бе привързала към тази банкнота от петдесет евро, която придаваше на домакинските ѝ задължения привкус на бягане с препятствия и търсене на съкровище.

Точно в девет часа и четирийсет и пет минути, щом приключи работа, домашната помощничка съблече престилката си и се подписа в присъствения лист. Знаеше, тъй като го бе виждала да го прави много пъти, че в същия момент Марсел Мовиние вади хронометъра си от джобчето на жилетката, за да се увери, че четирийсет и осемте минути са спазени.